

СПРАВА «ЛИСАК ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF LYSAK v. UKRAINE)

(Заява № 52299/14)

Стислий виклад рішення від 20 жовтня 2022 року

У серпні 2008 року та у травні 2009 року Господарський суд Черкаської області, в якості вжиття заходів для забезпечення позову заявниці щодо оскарження рішення Черкаської міської ради (далі – міська рада) про надання в оренду земельної ділянки, заборонив міській раді демонтувати обладнання заявниці, яке було розташоване на земельних ділянках комунальної власності. В остаточному рішенні Господарський суд Черкаської області визнав протиправними рішення органів державної влади та ухвалив, що заявниця продовжувала мати право на оренду відповідних земельних ділянок.

У травні 2009 року, за рішенням виконавчого комітету міської ради, було демонтовано обладнання заявниці та його вміст і перевезено для зберігання. Заявниця стверджувала, що в процесі демонтажу обладнання було пошкоджено, а запаси товарів були втрачені. У вересні 2010 року Соснівський районний суд міста Черкаси визнав протиправним це рішення виконавчого комітету.

Заявниця подала цивільний позов про відшкодування шкоди у межах провадження проти посадових осіб міської ради, яке було ініційоване заявницею. У задоволенні цивільного позову було відмовлено, але суд зазначив, що такий позов міг бути поданий повторно у порядку окремого цивільного провадження.

Заявниця звернулася до адміністративних судів з позовом проти міської ради та виконавчого комітету міської ради, вимагаючи визнання їхніх дій щодо демонтажу її обладнання незаконними, а також надання їй відшкодування шкоди. У 2014 році Вищий адміністративний суд України залишив без змін рішення судів нижчих інстанцій про відмову у задоволенні позову заявниці.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявниця скаржилась за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на те, що обладнання, яке належало їй та було розташоване на земельних ділянках комунальної власності, було незаконно демонтовано, і вона не могла отримати за це відшкодування. Розглянувши скаргу заявниці, Європейський суд, посилаючись на свою попередню практику, зазначив, що відповідне втручання не було здійснено «на умовах, передбачених законом»: національні суди визнали рішення міської ради демонтувати обладнання протиправним,

зокрема у зв'язку з тим, що воно було ухвалено попри накладену щодо цього заборону. Отже, Європейський суд констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує заяву прийнятною;

2. Постановляє, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

3. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці 3 000 (три тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди, ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції».